

Hersk!

Bibel

Efter at Gud har skabt menneskene (1. Mosebog kap. 1), giver han dem en opgave. Vi er vant til, at der står, at menneskene skal "herske" over alle dyrene. Men i Bibelen 2020 og andre moderne oversættelser står der, at de skal "tage ansvar".

1992-oversættelsen: "*Bliv frugtbare og talrige, opfyld jorden, og underlæg jer den; hersk over havets fisk, himlens fugle og alle dyr, der rører sig på jorden!*" 1. Mosebog kap. 1 vers 28

Bibelen 2020: "*Få børn, og bliv så mange, så I kan fylde hele jorden og tage ansvar for fiskene i havet, fuglene i luften og alle dyrene på jorden.*" 1. Mosebog kap. 1 vers 28

Tanke

Hvorfor er teksten ændret? Er det for at være politisk korrekt eller er det klimaaktivister, der ændrer på Bibelen? Svaret er, at teksten ikke er ændret – den er oversat på ny! Og måske oversat rigtigere! Vi kan ikke tale om, hvad der egentlig står på dansk, for Det Gamle Testamente er som bekendt skrevet på hebræisk. Enhver bibeloversættelse sigter efter at oversætte originalsprogets udtryk så præcist som muligt. Det kan dog sjældent gøres en-til-en, men man forsøger at forstå, hvordan et ord eller udtryk bruges i praksis.

Når man slår den hebræiske glose **רָדַדְ** (*radah*) op – der i 1992-oversættelsen blev oversat som "herske" – står der i ældre ordbøger, at det betyder "at træde under fode". Der er nemlig et ord, som ligner det til forveksling, der bruges om "at trampe druer" i forbindelse med fremstilling af vin. Man sluttede så, at glosen betyder at beherske – ofte med magt eller vold. Men i de senere år, er der en stigende opmærksomhed på, hvordan ordet bruges i øvrigt i Det Gamle Testamente, og så ser man, at det snarere betyder "lede" eller "stå i spidsen for" eller "have opsyn med".

Samtalepunkter

1. Drøft jeres forståelse af udtrykket "bliv så mange, så I kan fylde jorden og tage ansvar" i forhold til "underlæg jer jorden og hersk over ..."
2. Hvilken konsekvens mener I, at den tidligere forståelse har haft for vores udnyttelse af jordens ressourcer og vores syn på dyreliv?
3. Betyder den ændrede forståelse noget for dig og din opfattelse af menneskets rolle og ansvar i verden?
4. Mener I, at kirken aktivt skal give udtryk for en ny forståelse, og hvad kan vi gøre som enkelte kristne og som lokal kirke?